

URZĄD GMINY WRĘCZYCA WIELKA
UL. SIENKIEWICZA 1
42-130 WRĘCZYCA WIELKA

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY WRĘCZYCA WIELKA ZA ROK 2020

Wprowadzenie

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Wręczyca Wielka za 2020 rok została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podstawą prawną opracowania analizy jest art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9 tb ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dalej jako u.c.p.g. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 z późn. zm.), nakładający na wójta, burmistrza i prezydenta miasta obowiązek sporządzenia tego typu opracowania corocznie, do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Przy opracowywaniu niniejszej analizy wzięto pod uwagę:

- sprawozdanie roczne Wójta Gminy Wręczyca Wielka z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2020 (przekazane Marszałkowi Województwa Śląskiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach za pośrednictwem bazy BDO),
- sprawozdania roczne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi składane przez przedsiębiorców świadczących usługę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Wręczyca Wielka za rok 2020 (przekazane za pośrednictwem bazy BDO),
- sprawozdanie roczne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi składane przez przedsiębiorcę świadczącego usługę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu PSZOK za rok 2020.

Analiza została sporządzona w oparciu o wskazane poniżej akty prawne, regulujące zagadnienia związane z odpadami komunalnymi:

- ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r., poz. 797 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn.zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2028),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412),

- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 2167),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz.10).

Analiza ma za zadanie dostarczyć informacji na temat:

1. możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
2. potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
3. kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
4. liczby mieszkańców,
5. liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1 u.c.p.g., w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 ww. ustawy
6. ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
7. ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

1. Analiza możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W myśl ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r., poz. 797 z późn.zm.) pod pojęciem przetwarzania rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Mając na uwadze zasadę bliskości, odpady z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania.

Natomiast odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn.zm.), lub technologię, o której mowa w art. 143 w/w ustawy, do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być przetworzone. Zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022” Gmina Wręczyca Wielka wchodzi w skład pierwszego Regionu Gospodarki Odpadami komunalnymi w województwie śląskim.

Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest zobowiązany do przekazywania wyłącznie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej. Dopuszcza się przekazywanie zmieszanych odpadów komunalnych za pośrednictwem stacji przeładunkowej, o której mowa w art. 23 ust. 10 ustawy o odpadach.

Na terenie Gminy Wręczyca Wielka nie funkcjonuje żadna instalacja spełniająca wymagania określone dla instalacji komunalnej, a tym samym na terenie gminy nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Lista instalacji komunalnych na terenie województwa śląskiego publikowana jest w Biuletynie Informacji Publicznej Samorządu Województwa Śląskiego w zakładce Województwo, Programy, plany i strategie Województwa – Gospodarka Odpadami.

W roku 2020 firmą obsługującą teren Gminy Wręczyca Wielka w zakresie odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,

na których zamieszkują mieszkańcy, oraz nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy i innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, była firma Eko – System BIS Sp. z o. o SK z siedzibą przy ulicy Przemysłowej 7 w Konopiskach.

W/w wykonawca usługi w 2020 roku z terenu Gminy Wręczyca Wielka do instalacji działającej pod nazwą Instalacja MPB PZOM STRACH Sp. z o. o. odprowadził 3836,960 Mg wytworzonych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i 731,260 Mg odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

2. Analiza potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2020 roku Gmina Wręczyca Wielka w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi zakupiła rękawice i worki na potrzeby przeprowadzenia akcji sprzątania świata.

W 2020 roku Gmina Wręczyca Wielka zabezpieczyła w budżecie środki na:

- likwidację dzikich wysypisk śmieci z terenów należących do gminy,
- edukację ekologiczną,
- akcje sprzątania świata.

W latach kolejnych głównym zadaniem inwestycyjnym będzie modernizacja Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

3. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy.

Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi odpowiednio Gmina gromadzi na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu,

- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina może pokryć koszty:

- wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami,
- usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Roczny koszt związany z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych oraz wyposażeniem, obsługą Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz usuwaniem dzikich wysypisk w 2020 roku wyniósł: 4.944.503,10 złotych. Koszt obsługi administracyjnej wyniósł: 227.288,84 złotych. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w analizowanym roku wyniosły: 4.491.939,23 złotych. Kwota zaległości w 2020 roku wyniosła: 537.908,16 złotych.

Łącznie w roku 2020 na system gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono koszty w wysokości: 5.171.791,94 złotych.

4. Analiza liczby mieszkańców

Zgodnie z art. 6i ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje w przypadku nieruchomości zamieszkałej za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec.

Liczba osób zameldowanych na terenie Gminy Wręczyca Wielka na dzień 31.12.2020 r. wyniosła **17 687** osób.

Na podstawie złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina Wręczyca Wielka odbierała odpady od **15 375** mieszkańców.

Liczba osób faktycznie zamieszkujących Gminę Wręczyca Wielka nie jest tożsama z liczbą osób zameldowanych. Różnice wynikają z faktu, iż część uczniów i studentów w

okresie pobierania nauki zamieszkuje poza miejscem zameldowania, wiele osób pracuje oraz przebywa poza granicami kraju, bądź w innych gminach na terenie Polski.

5. Analiza liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

W 2020 roku, 241 właścicieli nieruchomości, którzy zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 i ust. 5a cytowanej ustawy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy, przedstawiło umowy na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów, które zostały zawarte z firmami wpisanymi do rejestru działalności regulowanej na terenie Gminy Wręczyca Wielka.

6. Analiza ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Wręczyca Wielka

Na potrzeby niniejszej analizy przyjęto, że ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Wręczyca Wielka w 2020 r. jest tożsama z sumą mas odpadów komunalnych:

- odebranych bezpośrednio sprzed nieruchomości zamieszkałych znajdujących się na terenie Gminy Wręczyca Wielka na podstawie zawartej umowy z Wykonawcą
- zebranych w PSZOK,
- zebranych przez przedsiębiorców z podziałem na frakcje odpadów.

Zestawienie ilości wszystkich odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Wręczyca Wielka w tym sprzed nieruchomości z podziałem na frakcje przedstawia tabela nr1.

Kod odpadu	Nazwa	Ilość odebranych odpadów sprzed nieruchomości [Mg]	Ilość wszystkich odebranych odpadów [Mg]
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	118,180	118,320
15 01 04	Opakowania z metali	159,800	159,800
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	91,080	91,800

15 01 07	Opakowania ze szkła	341,700	341,980
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0	21,560
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	645,00	645,400
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	45,580	45,580
16 01 03	Zużyte opony	50,800	50,800
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	71,080	76,480
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	0	1,404
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 23	0	0,001
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	39,320	39,596
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 zawierające niebezpieczne składniki	0	0,069
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	47,040	47,040
20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	0	72,320
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	151,820	151,820
20 03 01	Odpady zmieszane	3836,960	4175,020
20 01 39	Tworzywa sztuczne	48,320	48,320
17 03 80	Papa odpadowa	7,140	8,380
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	8,560	8,560
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	0	3,140
Suma:		5662,38	6107,390

Tab. 1. Ilość odpadów komunalnych odebranych sprzed posesji oraz wszystkich odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Wręczyca Wielka.

Zestawienie ilości odpadów komunalnych odebranych z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych znajdującego się na terenie Gminy Wręczyca Wielka, pod adresem Grodzisko ul. Floriańska 4, z podziałem na frakcje odpadów przedstawia tabela nr 2.

Kod odpadu	Nazwa	Ilość odebranych odpadów [Mg]
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	9,180
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	8,120
15 01 07	Opakowania ze szkła	21,760
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	40,68
16 01 03	Zużyte opony	22,920
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	32,040
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	8,060
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	0,060
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	109,200
20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,220
20 01 39	Tworzywa sztuczne	7,000
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	13,920
20 01 32	Leki inne niż wymienione w kodzie 20 01 31	0,080
15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,340
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w kodzie 20 01 27	1,180
17 02 03	Tworzywa sztuczne	0,220
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 170601 i 170603	0,060
Suma:		275,040

Tab. 2. Ilość odebranych odpadów komunalnych z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych znajdującego się w Grodzisku.

7. Analiza ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 9tb ust. 1 pkt 7 analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi powinna zawierać zestawienie masy zebranych frakcji odpadów niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów.

Ilość odpadów niesegregowanych (zmieszanych) stanowiących odpady komunalne zebranych w roku 2020 wynosiła razem: 4175,020 Mg, w tym

- sprzed nieruchomości - 3836,960 Mg.

Ilość bioodpadów zebranych w roku 2020 wynosiła razem 731,660 Mg, w tym:

- sprzed nieruchomości – 690,580 Mg,
- z PSZOK – 40,680 Mg.

Odpady powstałe po sortowaniu lub mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu wszystkich zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych:

- o kodzie 19 05 99 zostały przekazane na:
 - Składowisko Odpadów w Lipiu Śląskim, 42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22
 - oraz 42-263 Sobuczyna ul. Konwaliowa 1,
- o kodzie 19 12 12 zostały przekazane na:
 - Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bytomiu, 41-902 Bytom ul. Jana Pawła II 10
 - oraz 42-263 Sobuczyna ul. Konwaliowa 1.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	4175,020
20 02 01	odpady ulegające biodegradacji	686,080
20 01 08	odpady kuchenne ulegające biodegradacji	45,580

19 12 12	odpady powstałe po sortowaniu zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do składowania	199,3895
19 05 99		1211,6320

Tab. 3. Ilość zebranych odpadów komunalnych wraz z zestawieniem ilości poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

8. Osiągnięte przez gminę Wręczyca Wielka poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania za rok 2020

Zgodnie z art. 3 aa ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 z późn. zm.) Gminy są obowiązane osiągnąć za rok 2020 poziom:

- 1) przygotowania do ponownego użycia i recyklingu następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo;
- 2) recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2167) w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, poziomy przewidziane do osiągnięcia w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela:

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]								
	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkła	12	14	16	18	20	30	40	50

Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	36	38	40	42	45	50	60	70
---	----	----	----	----	----	----	----	----

Tab. 4. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412) w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach.

Rok	2017	2018	2019	2020 – do dnia 16 lipca
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	45	40	40	35

Tab. 5. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach.

Zgodnie z danymi zawartymi w:

- sprawozdaniach rocznych przekazanych przez przedsiębiorców świadczących usługę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Wręczyca Wielka za rok 2020 oraz
- sprawozdaniu rocznym przedsiębiorcy świadczącego usługę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu PSZOK za rok 2020,

uwzględniając stosowne rozporządzenia, dokonano wyliczenia osiągniętych w gminie Wręczyca Wielka poziomów:

1. recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – 54 % - dopuszczalny poziom osiągnięty.
2. recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne – 94 % - dopuszczalny poziom osiągnięty.
3. ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 22 %